

[Aksel Larsen.]

sine lejekontrakter godkendt. Aktionærerne i ejendomsselskabet er imidlertid som allerede sagt de samme, som ejer Odense Stålskibsværft A/S. Hvorfor går de så den omvej først at leje hver enkelt lejlighed ud til sig selv — på en individuel kontrakt — og derpå fremleje den? Og hvorfor starter de samme aktionærer et tredje aktieselskab, forsyningselskabet? Jeg synes, at dette æskesystem bør kigges efter i sømmene, og jeg håber, boligministeren vil gribe ind og få de af mig fremdragne udtalende forhold bragt ud af verden. Det er derfor, jeg har stillet min forespørgsel til den højtærede boligminister.

**Den fungerende boligminister (Bertel Dahlgaard):** Jeg skal i anledning af det ærede medlem hr. Aksel Larsens forespørgsel give folketinget en orientering om denne sags forløb i boligministeriet og dernæst nærmere omtale de særlige problemer, som det ærede medlem har fremdraget.

Skibsreder A. P. Møller rettede i 1957 en henvendelse til boligministeriet angående bevilling af statslån til opførelse af det fornødne antal boliger til arbejderne på det nye skibsværft, som Odense Stålskibsværft A/S havde under opførelse ved Lindø. Der førtes i årets løb en række forhandlinger om dette byggeprojekt, herunder også om dets organisationsform. Odense Stålskibsværft A/S ønskede oprindeligt at organisere byggeriet som et socialt boligforetagende, og der blev med henblik herpå foreslået oprettet et boligaktieselskab, Ejendomsselskabet Lindø A/S. Det viste sig imidlertid vanskeligt at indpasse byggeriet efter de for socialt byggeri gældende regler. Bygherren ønskede at have fri adgang til at afhænde nogle af husene til beboerne og ønskede på den anden side sikkerhed for, at husene blev benyttet af arbejdere og funktionærer. Værftet fandt det derfor påkrævet at kunne udleje boligerne som arbejder- og funktionærboliger, således at de kunne frigøres, hvis arbejderne trådte ud af deres tjenesteforhold til skibsværftet. Værftet ønskede endvidere, bl. a. i forbindelse med mulighed for salg af husene, at undgå at oprette en byggefond.

Disse ønsker kunne ikke opfyldes, hvis byggeriet blev organiseret som et socialt

boligforetagende. De strider mod fundamentale grundsynspunkter for et sådant byggeri. Det er i socialt byggeri en almindelig regel, at lejlighederne ikke må afhændes, men ved ledighed skal stilles til rådighed for nye mindrebemidlede lejere, og det er endvidere et særkende for socialt byggeri, at beboerne er sikret mod opsigelse, således at de i den relation stilles, som om de boede i eget hus. Det er derfor også et princip, at socialt byggeri ikke bør udlejes som tjenesteboliger. Endelig er det en grundtanke i det sociale byggeri, at prioritetsopsparingen tilfalder en byggefond. Denne byggefond skal efterhånden sikre selvfinansiering af nyt socialt byggeri og modernisering af ældre.

De formål, skibsværftet fandt det nødvendigt at tilgodese ved sit boligbyggeri, kunne ikke forenes med disse retningslinjer for socialt byggeri. Tanken om at organisere byggeriet ved Lindø som et socialt boligforetagende blev derfor opgivet, og værftet søgte i stedet statslån efter de for privat byggeri gældende regler. Denne ændring bevirkede, at skibsværftet, der ved socialt byggeri ikke ville have behøvet at præstere noget indskud, nu måtte fremskaffe en egenkapital på 8-9 mill. kr. Endvidere var det driftstilskud, staten kunne yde, 3 kr. mindre pr. m<sup>2</sup> ved privat byggeri end ved socialt byggeri. Værftet lod imidlertid forstå, at det selv ville yde et huslejetilskud, således at dets arbejdere og funktionærer blev stillet, som om de fik det større driftstilskud. Værftet måtte altså påtage sig en øget indsats, men reglerne om privat byggeri gav så også værftet en friere stilling, herunder bl. a. muligheden for at gøre boligerne til egentlige arbejder- og funktionærboliger.

Ved reglerne om støtte til privat byggeri har det altid været forudsat, at der kunne ydes virksomheder statslån til opførelse af sådanne boliger. Jeg kan i denne forbindelse henvise til bemærkningerne til § 49 i byggestøtteloven af 1946, der udvider adgangen til statslån til privat boligbyggeri. Det hedder i disse bemærkninger, der findes i Rigsdagstidende for 1945-46, tillæg A., sp. 2974, at udvidelsen bl. a. medfører,

„at større virksomheder . . . nu kan opnå statslån til opførelse af parceller til arbejdere og funktionærer“.

Etableringen af det projekterede skibs-